

Velkopostní večerní

Stichiry z triodu postního

Obsah

- Postup velkopostní večerní bohoslužby (*str. 3*)
- Kající stichiry podle hlasů (*str. 8*)
- Stichiry z triodu pro neděli večer (*str. 12*)
- Stichiry mučedníkům a zádušní (*str. 19*)
- Modlitba na začátku Velkého postu (*str. 27*)

Večerní bohoslužba – třetí část

Velkopostní večerní

Tato brožurka obsahuje změny v postupu večerní bohoslužby pro službu velkopostní večerní (v neděli večer v době Velkého půstu). Dále je zde překlad kajících stichir a stichir z triodu postního, které jsou pro velkopostní večerní potřeba. Připojeny jsou nyní i stichiry mučedníkům a zádušní, které jsou potřeba při některých velkopostních bohoslužbách.

Tento svazek je koncipován jako doplněk ke knížce „Postup večerní s výběrem z oktoichu“ – je to její volně připojená třetí část.

První část „Postupu večerní s výběrem z oktoichu“ je pro službu podle této brožurky nutně potřeba kvůli základnímu postupu bohoslužby, který tady není v úplnosti obsažen, ježto zde jsou jen změny pro službu velkopostní večerní.

Nejsou-li stichiry svatému dne z mineje k dispozici, je možno v nouzi číst předchozí tři stichiry z triodu každou dvakrát nebo připojit *mučedničny* dle hlasu.

Pro službu velkopostní liturgie předem posvěcených Darů je potřeba postup a zpěvník. Vydáno v knížce nazvané Gregorian.

Pro večerní bohoslužby v době velkopostní (resp. už od neděle celníka a farizeje) a v době popaschální (až do svátku všech svatých) je potřeba výběr z triodu postního (vydaný ve dvou dílech) a výběr z tirodu květného (ve dvou dílech).

Stichiry a změny pro večerní bohoslužby od Lazarovy soboty, přes celý Velký (strastný, pašiový) týden až po Paschu jsou připraveny zvlášť.

Všechny výše uvedené texty jsou v českém překladu k dispozici v PDF na adrese:
pravoslavi.cz/download

Velkopostní večerní

Na večerní bohoslužbě o syropustní neděli (tj. večer z neděle na čisté pondělí) a stejně tak i na všech večerních bohoslužbách, které se konají o všech postních nedělích (myslí se večerní na konci nedělního dne), se uplatňují níže uvedené zvláštnosti, jimiž se velkopostní večerní odlišuje od obvyklé večerní, která se na skonání neděle slouží mimo velký půst.

Večerní začíná jako obvykle. Postup je stejný až k žalmu 140. / 141.:

Hospodine, k tobě volám, vyslyš mne; vyslyš mne, Hospodine. Hospodine, k tobě volám, vyslyš mne; pozoruj hlas modlitby mé. Když vzývám tebe, vyslyš mne, Hospodine. Vznášej se moje modlitba jako kadidlo před tebou. Pozdvižení rukou mých, žertva večerní; vyslyš mne, Hospodine.

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám...“ — na 10:

— čtyři kající stichiry (dle panujícího hlasu oktoichu) (zde od str. 8)

— tři stichiry z triod (zde od str. 12)

— tři stichiry svatému z mineje (či v nouzi mučedničny; zde od str. 19)

na 10: Vyveď ze žaláře duši mou, abych oslavoval jméno tvé.

Čekají spravedliví, že mne odměníš.

na 8: Z hlubin volám k tobě, Hospodine, Hospodine, vyslyš volání mé.

Kěž bude tvé ucho naslouchat hlasu prosby mé.

na 6: Budeš-li nepravosti míti na zřeteli, Hospodine, Hospodine, kdož obstojí? U tebe však je očistění.

Pro jméno tvé, Hospodine, čekal jsem na tebe, očekává duše má tvé slovo; doufá duše má v Hospodina.

na 4: Od stráže jitřní až do noci, od stráže jitřní necht' doufá Israel v Hospodina.

Neboť u Hospodina je milost a hojné je u Něho vysvobození; On vysvobodí Israele ze všech jeho nepravostí.

Chvalte Hospodina všichni národové, vychvalujte Ho všichni lidé!

Neboť upevnila se jeho milost nad námi a pravda Hospodina zůstává na věky.

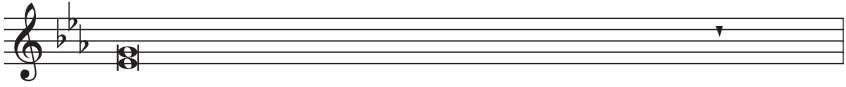
„Sláva...“ svatému z mineje, pokud má.

Nemá-li, pak „**Sláva... I nyní...**“ a bohorodičen (z mineje; nebo jako při večerní na čistou středu, viz triod; nebo též GS 464/386).

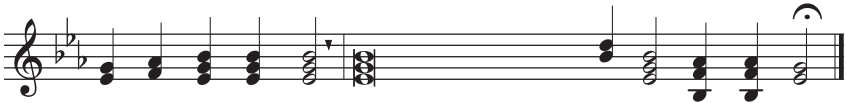
Vchod s kadidlem a pak „Světlo tiché“.

Zpívá se **velký prokimen.**

O neděli: syropustní, 2. a 4. velkopostní (Ž 68,18—19, 30, 33):

Neodvracej tvář od služebníka svého, neboť se trápím.

Ry - chle vy - slyš mne. Pohlédni na duši mou a vy - svo - bod' ji!

Neodvracej tvář od služebníka svého, neboť se trápím. Rychle vyslyš mne, | pohlédni na duši mou a vysvobod' ji!

Verš: Brána spasení tvého, Bože, kéž se mi otevře.

Verš: Až to uvidí chudí a radovati se budou.

Verš: Hledejte Boha, a živa bude duše vaše.

O neděli: 1., 3. a 5. velkopostní:

Těm, kdož se bojí tebe, Hospodine, dě - dic - tví jsi da - ro - val.

Těm, kdož se bojí tebe, Hospodine, | dědictví jsi daroval.

Verš: Ze všech končin země jsem k tobě volal.

Verš: Ukryješ mne pod krovem křídel svých.

Verš: Jméno tvé opěvovati budu na věky.

Známo budiž, že kvůli velkému prokimeniu se koná při všech těchto bohoslužbách malý vchod (s kadidlem).

Kněz nyní mění světlé bohoslužebné roucho za tmavý epitrachil.

Po velkém prokimeniu následuje:

Dejž, Hospodine, abychom večer tento | bez hříchu strávili.

Blahosloven jsi, Hospodine, | Bože otců našich,

a chváleno a velebeno jest jméno tvé | na věky. Amen.

Budiž, Hospodine, milost tvá na nás, |

neboť doufali jsme v tebe.

Blahosloven jsi, Hospodine, | pouč nás Zákonem svým.

Blahosloven jsi, Vládce, | nauč nás Zákonu svému.

Blahosloven jsi, Svätý, | osvět nás zákony svými.

Hospodine, milost tvá jest na věky, |

neopovrhuj dílem rukou svých.

Tobě náleží chvála, | tobě náleží píseň,

tobě sláva náleží, | Otci i Synu i Svatému Duchu,

i nyní i vždycky, | až na věky věkův. Amen.

Po „Dejž, Hospodine, abychom večer...“ se obvykle konají 3 poklony (tím začíná konání poklon po ukončení neděle).

Následuje ektenie prosebná.

Po sklánění hlav jsou na řadě:

Stichiry na stichovně (jsou uvedeny u jednotlivých postních nedělí).

(Z triodu; zde od str. 12) Po stichirách:

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji, neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí, světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu svého israelského.

Trisagion až po Otčenáš.

Poté následují tyto **tropary**:

Bohorodice, Panno, raduj se. Blahodatí obdařená Maria, Pán s tebou. Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého, neboť jsi porodila Spasitele duší našich. *(S poklonou)*

„Sláva...“

Křtiteli Kristův, pamatuj na nás všechny, abychom vysvobozeni byli od nepravostí našich, neboť tobě je dána blahodat přimlouvat se za nás. *(S poklonou)*

„I nyní...“

Proste za nás, svatí apoštolé a všichni svatí, abychom zbaveni byli běd a soužení, neboť ve vás jsme získali vroucí zastánce u Spasitele. *(S poklonou)*

Pak:

Pod tvoji milost se utíkáme, Bohorodice Panno. Modlitby nás utištěných nepřehlížej, ale z běd vysvobď nás, jediná čistá a blahoslovená! *(Bez poklony)*

Místo ektenie „Smiluj se nad námi, Bože...“ se zpívá:

„**Hospodi, pomiluj**“ (40×) (mírným a tichým hlasem).

„Sláva... I nyní...“

Tebe nad cherubíny ctěnější...

Ve jménu Páně požehnej, otče!

Kněz: Požehnaný jest Kristus Bůh náš (Jsoucí), vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Amen.

Nebeský králi, pravoslavné křesťany posilni, víru upevni, pohany zkroť, svět zklidni, svaté obydlí toto v dobrou ochraňuj. Dříve zesnulé v sídla spravedlivých uveď a nás přijmi skrze pokání a vyznání, jako dobrý a lidumil.

Kněz: modlitba sv. Efréma Syrského se třemi velkými poklonami

Pane a Vládce života mého, chraň mne od ducha lenosti, sklíčenosti, panovačnosti a prázdnomluvnosti. †

Ducha pak čistoty, pokory, trpělivosti a lásky uděl mně, služebníku svému. †

Ó Pane a Králi, dejž, abych viděl provinění má a neodsuzoval bratra svého, neboť tys blahosloven na věky věkův. Amen. †

Hned na to se zde činí ještě dvanáct malých poklon, vždy s modlitbou: „**Bože, očistiž mne hříšného (a smiluj se nade mnou)**.“ Poté následuje ještě jedna modlitba sv. Efréma, tentokrát však s jedinou velkou poklonou na konci (celkem 16 poklon).

Je-li syropustní neděle, čte kněz nyní na soleji modlitbu na začátek Velkého půstu (str. 27).

(Líbáme svaté a uctívané ikony.)

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Obvyklé propuštění.

Po stolování se v neděli večer koná malé povečeří.

Poznámka

Takto se v místní církvi koná večerní o všech velkopostních nedělích (tj. večer po dni nedělním). Postup zde převzat z našeho typikonu vydaného Pravoslavnou bohosloveckou fakultou v Prešově. Závěr velkopostní večerní je v různých slovanských tradicích poněkud odlišný.

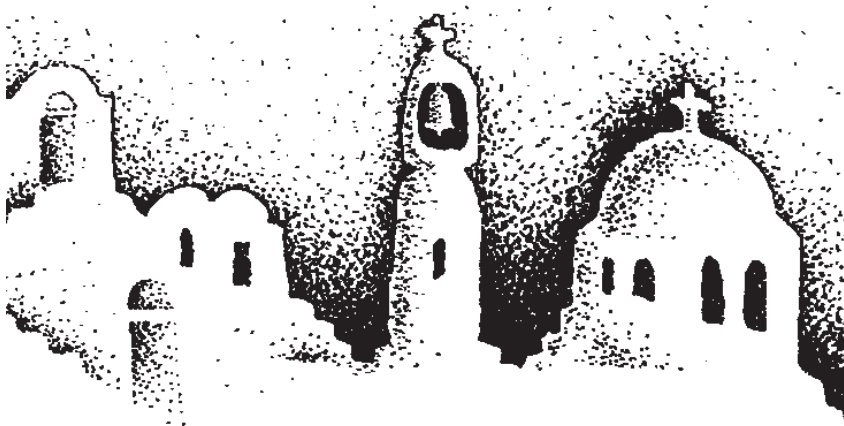
Současná praxe Ruské církve se liší od námi uvedené jenom tím, že modlitba sv. Efréma se čte na nedělní velkopostní večerní jen jednou, se třemi poklonami (bez 12 malých poklon a bez opakování Efrémovy

modlitby se závěrečnou poklonou; čili jen 3 poklony nikoliv 16; to samé platí pro velkopostní všednodenní devátou hodinku).

Na velkopostních večerních mimo neděli večer (a na hodinkách první, třetí a šesté velkopostních všednodenních) je 16 poklon, jako v naší místní praxi. (V neděli syropustní je tam ve farních chrámech zvykem místo propuštění číst modlitbu „Vládce mnohomilostivý“ (viz závěr velkého povečeří) nad lidmi, kteří jsou skloněni k zemi, a pak si vzájemně vyprošovat odpuštění.)

Podle starší ruské tradice (19. století) se v neděli večer (před pondělkem) a na večer před polyjelejním svátkem, případně-li na všední den čtyřicátnice, a podobně před svátkem či předsvátem Zvěstování, slouží večerní tak, že po Otčenáši je tropar svátku a příslušný bohordičen, pak vroucí ektenie (čili nikoliv „Hospodi, pomiluj“ 40×); po slovech kněze „Požehnaný jest Kristus Bůh náš...“ a po modlitbě „Nebeský králi...“ je modlitba sv. Efréma se třemi poklonami, a pak hned propuštění (tj. 3 poklony místo 16). V ostatní všední dny čtyřicátnice (není-li liturgie předem posvěcených Darů) byl postup, jak uvádí náš typikon. V současné praxi se však eventualita s vroucí ekteníí v neděli večer (předvečer pondělí) zřejmě příliš nevyskytuje, avšak dodnes se užívá před svátkem Nalezení hlavy Jana Křtitele nebo před svátkem 40ti mučedníků, padnou-li tyto svátky na všední den čtyřicátnice (zpívá se pak i „Blažený muž“).

Modlitbu „Nebeský králi“ čte podle naší praxe kněz, podle ruské praxe žalmista. Modlitbu sv. Efréma Syrského čte vždy kněz.

Kající stichiry podle hlasů

Zpívají se po neděli večer na velkopostní večerní na „Hospodine, k tobě volám“ podle panujícího hlasu. (Jsou to první čtyři stichiry v pořadí.)

Hlas 1.

Nesmírné je, Spasiteli, moře mých hříchů, v němž tonu svými prohřešky. Vztáhni ke mně ruku jako k Petrovi, spasiž mne, Bože, a smiluj se nade mnou.

Ač jsem se myšlenkami a zlými skutky odsoudil, daruj mi, Bože a Spasiteli, touhu po obrácení, abych k tobě volal: „Spasiž mne, blahý Dobrodinče, a smiluj se nade mnou.“

Jiný svět tě očekává, duše má, a soudce se již chystá, aby usvědčil skutky tvé tajné a hrozné. Neulpívej tedy naездеjším, ale sama předstup před soudce a zvolěj: „Bože, očistiž a spasiž mne!“

Nepohrdej mnou, který jsem opanován hříšnou zahálkou, Spasiteli můj, povznes mé myšlení k pokání a učiň mne dovedným dělníkem na vinici tvé. Daruj mi odměnu jako tomu, který jen poslední hodinu pracoval, a milost velikou.

Hlas 2.

Zhřešil jsem proti tobě, Kriste Spasiteli, jako marnotratný syn. Přijmi mne kajícího, Otče, a smiluj se nade mnou, Bože.

Volám k tobě, Kriste Spasiteli, slovy celníka: „Očistiž mne jako jeho a smiluj se nade mnou, Bože.“

Myšlím na hrozné nepatřičné skutky, které jsem spáchal, ke slitovnosti tvé se utíkám, napodobiv celníka. A též nevěstku slzami tě skrápějící a syna marnotratného. Takto padám před tebou, Milostivý, dříve, než mne odsoudíš, ukaž slitovnost svou a smiluj se nade mnou.

Nepravosti mé, přehlédni, Pane, jenž jsi se z Panny narodil, a srdce mé očisti, učiniv z něho chrám Svatého svého Duha. Nezaháněj mne od tváře své ty, jehož milostí je hojnost nesčetná.

Hlas 3.

Večerní píseň ti přinášíme, Kriste, s kadidlem a duchovními zpěvy; smiluj se nad námi a spasiž duše naše.

Spasiž mě, Pane, Bože můj, neboť ty jsi záchrana všech. Bouře vášní mnou zmítá a břemeno mých hříchů mne potápí. Podej mi pomocnou ruku a ke světlu mne pozdvihni, jako jediný milosrdný a lidumil.

Rozptýlenou mysl mou soustřeď, Pane, a zledovatělé srdce mé očisti. Daruj mi pokání jako Petrovi, vzdechy jako celníkovi a slzy jako nevěstce, abych hlasem velikým volal k tobě: „Bože, spasiž mne, jako jediný milosrdný a lidumil.“

Mnohé zpěvy modliteb jsem konal, leč prodlévání v hříchu jsem neukončil. Jazykem svaté pěni hlaholil, v duši však na neslušnosti pomýšlel. Naprav toto rozštěpení, Kriste Bože, skrze pokání, a spasiž mne.

Hlas 4.

Chtěl jsem svými slzami smýt zápis hříchů svých, Pane, a v dalším svém životě se ti pokáním zalíbit, jenže nepřítel mne oklamává a napadá duši mou. Pane, dříve, než docela zahynu, spasiž mne.

Kdo není zachráněn, když v bouři života připlouvá k tvému přístavu, Pane, aneb kdo není vyléčen, když se v nemoci utíká k tvému léčení? Učiniteli veškerenstva a lékaři nemocných, Pane, dříve, než docela zahynu, spasiž mne.

Omyj mne slzami mými, Spasiteli, neboť mnohými hříchy jsem se poskvřnil. Vždyť padám před tebou já, který jsem zhřešil. Bože, smiluj se nade mnou.

Ovečkou jsem duchovního stádce tvého a k tobě, Pastýři dobrému, se utíkám. Vyhledej mne ztraceného, Bože, a smiluj se nade mnou.

Hlas 5.

Pane, neustávám hřešit; nechápu, že jsem byl učiněn hodným tvé lidumilnosti. Překonej moji bezradnost, jediný Blahý, a smiluj se nade mnou.

Pane, lekám se sice strašlivosti tvé, zlo však konat nepřestávám. Kdo by se na soudu neobával soudce? A kdo, chtěje se léčit, hněvá svého lékaře, jako já? Dlouhotrpělivý Pane, buď mi-
lostiv k mé nemoci a smiluj se nade mnou.

Množství prohřešení mých přehlédni, Pane, jenž jsi se z Panny narodil. Prosím tebe, všechny hříchy mé očistiž, uděliv obrácení mysli mé, a smiluj se nade mnou, neboť jsi jediný lidumil.

Běda mně! Komu jsem se připodobnil? Neplodnému fíku. Bojím se, že budu proklet a vyťat. Leč nebeský sadaři, Kriste Bože, mrazem *spálenou* duši mou učin plodonosnou, jako syna marnotratného přijmiž mne a smiluj se nade mnou.

Hlas 6.

Kriste, dejž, ať při strašném příchodu tvém neuslyšíme: „Neznám vás!“ Neboť naději svou vložili jsme na tebe, Spasiteli. Třebaže jsme přikázání tvá kvůli své ledabylosti nezachovávali, přesto prosíme: „Slituj se nad dušemi našimi.“

Kajícnosti jsem nedosáhl, ba ani slz. Proto se modlím k tobě, Kriste Bože: „Dříve, než nastane konec, dej mi obrácení a lítost, abych vysvobozen byl od mučení.“

Nahého, žádnou ctností neoděného, nachází mne nepřítel. Šíp hříchu vystřeluje, zasahuje a zraňuje mne. Ty však jako lékař duší i těl, Bože, rány duše mé zhoj a smiluj se nade mnou.

Krvácející rány na srdci mém se rozšiřují kvůli mnohým hříchům. Vyléč je, Spasiteli, jako lékař duší i těl, prosícím udě-
lující prominutí hříchů. Stále mi dávej kající slzy, Pane, uděl mi odpuštění provinění a smiluj se nade mnou.

Hlas 7.

Jako marnotratný syn jsem *za tebou* přišel, slitovný Bože, přijmiž mne, padajícího před tebou, jako jednoho z nádeníků svých a smiluj se nade mnou, lidumile.

Jako ten, jenž upadl mezi lotry a byl *těžce* zraněn, tak i já jsem upadl do mnohých hříchů a raněnou mám duši. Ke komu se uteču, já provinilý? Jedině k tobě, dobrotivému lékaři duší. Vylij na mě, Bože, *jako hojivý olej* velikou milost svou.

Nepodtínej jako neplodný fíkovník mne hříšného, Spasiteli, posečkej ještě, daruj mi mnoho let a dejž, abych napájel duši svou slzami pokání a nesl plody milostí.

Jsi jako Slunce spravedlnosti, *Kriste*; osvěcuji srdce těch, kteří opěvují tebe: „Pane, sláva tobě!“

Hlas 8.

Tebe, Krále a Vládce, bez přestání opěvují andělé, i já před tebou padám a volám jako celník: „Očistiž mne, Bože, a smiluj se nade mnou.“

Jsouc nesmrtelná, duše moje, neutápěj se ve vlnách *světského* života, ale povznes se *nad moře marnosti* a volej ke svému Dobrodinci: „Bože, očistiž a spasiž mě.“

Když si v mysli své vybavím množství špatností, jichž jsem se dopustil, a v myšlenkách dojdou ke strašnému onomu výslechu před Soudem, zachvátí mne třes a k tobě, lidumilnému Bohu, se utíkám. Pročež prosím tebe, jediného bezhříšného: „Nepřehlédni mne, daruj lítost ponížené duši mé, než přijde konec, a spasiž mne.“

Daruj mi pláč, Bože, jako tenkrát ženě hříšnici. A učiň mne hodným skropit slzami nohu tvou, která mne vyvedla z cesty klamu; a jako myro blahovonné kéž ti přinesu život čistý, vznikající z pokání. Kéž i já uslyším vytoužený hlas tvůj: „Víra tvá tě zachránila, jdi v pokoji.“

Z triodu postního

Stichiry pro večerní z triodu

Na neděli syropustní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 2.)

Vstupující na posvátné kolbiště svědomitého půstu, snažme se všichni zdrženlivostí zkrotit těla svá. S modlitbou a slzami hledejme Pána, který nás spasil. Nadobro zapomeňme všechno, co jsme si vzájemně učinili špatného, a zapějme: „Zhřešili jsme před tebou, Kriste Králi, zachraň nás jako kdysi Ninivetské a přijmi nás za účastníky nebeského království, Milosrdný.“

Zoufám nad sebou, když myslím na skutky své, Pane, hoden jsem veškerého mučení. Hle, opovrhoval jsem úctyhodnými příkázáními tvými, Spasiteli, a promrhal život zhýrale. Proto se modlím, abys mne potoky mých kajících slz očistil, půstem a modlitbou osvítil, jako jediný Milostivý, a neošklivil si mne, Dobrodinče všech nejdobrotivější.

Další Josefovy stichiry (hlas týž)

Postní dobu světle započněme, askezi duchovní se podrobme, očistme duše své, očistme těla, postme se nejen v jídle, ale i od každé vášně, ctnostmi působíce rozkoš duchu. V nich se zdokonalujme láskou, abychom všichni učinění byli hodnými spatřit s duchovní radostí nejctihodnější utrpení Krista Boha a zářivou Paschu.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně

Vysvitla blahodať tvá, Pane; září, aby osvítila duše naše. Hle, nyní je správný čas; hle, doba pokání. Odložme tedy skutky temnoty a oblecme se ve zbroj světla. Abychom přeplavíce hlubinu půstu velikou, dostihli vzkříšení Krista Pána a Spasitele našeho Ježíše, který třetího dne z mrtvých vstal, neboť On zachraňuje duše naše.

Stíšek: K tobě pozvedám oči své, jenž v nebesích přebýváš. Tak jako oči služebníků na ruce svých pánů, jako oči služebnice na ruce své paní, tak i naše oči hledí k Hospodinu Bohu našemu, dokud se nad námi neslituje.

(Opakuje se předešlá stichira.)

Stíšek: Smiluj se nad námi Pane, smiluj se nad námi, neboť jsme příliš potupou nasyceni, naše duše je už dosyta naplněna posměšky sebestjých a ponížením od pyšných.

Jenž jsi oslavován v památkách svatých svých, Kriste Bože, uprošen jimi, sešli nám milost velikou. *(Mučedničen)*

Sláva... (Z mineje, je-li. Pokud nikoliv, tedy: Sláva... I nyní...)

Andělské řády tě oslavují, Matko Boží, neboť jsi porodila Boha spoluvěčného s Otcem a Duchem, Přčistá. Bez vášně jsi počala Toho, jenž ustanovil řády andělské. Jeho pros, aby od zhouby zachránil a osvětil duše pravoslavných, kteří opěvují tebe, Nejčistší.

1. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 4.)

Uděl mi lítost a vzdal ode mne veškerou špatnost. Daruj úplnou nápravu mně, který jsem ponořen do tělesných vášní a vzdálen jsem od tebe, Bože, Králi králů, vždyť nemám nikde v nikom jinou naději. Zachraň mne zhýralého pro velikou dobrotu svou, Ježíši nejmocnější, Spasiteli duší našich.

Mojšíš podivuhodný, postem se očistiv, spatřil Toho, jehož toužil uvidět. Vynasnaž se, ponížená duše má, aby ses mu připodobnila. Horlivě se v postních dnech očisťuj od špatností, abys uzřela Boha Jsoucího, dobrého a lidumilného, jenž ti daruje odpuštění, čistotu a vysvobození.

Dílo Theodorovo (hlas 6.)

Druhý týden postní skvostně začněme, bratři, den po dni zdokonalující dvě veliké ctnosti, jež nám poslouží jako dvě kola ohnivého vozu Eliáše Tesbitského. Mysl povznesme bezvášnivostí. Tělo vyzbrojme čistotou. Na takovém voze jedouce, zvítězíme nad nepřáteli.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.)

Pojďme, očistíme se udělováním almužny a slitovností nad ubohými. Nevytrubujme to, neukazujme své milosrdenství. Nechť levice neví, co činí pravice. Nechť ctibažnost naše nezmaří ovoce almužny. Leč k Tomu, kdo vidí, co je skryté, zvolme: „Otče, promiň prohřešení naše jako lidumil.“

Opakuje se ještě jednou.

Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete a všelikou nemoc léčíte. Modlíme se k vám: „I nyní prostě, aby od nástrah nepřítelů vysvobozeny byly duše naše.“ (*Mučedničen*)

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňatku nepoznavší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození tvému. Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

2. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 8.)

Nesčetněkrát zhřešil jsem tobě, Pane, a nesčíslná muka očekávám: skřípění zubů a pláč neutěšený, propast ohnivou, tmu a podsvětí. Soudce nejspravedlivější, daruj mi slzy, jimiž naleznu prominutí a vyproštění ze špatností svých. Postím se a vzývám tebe: „Vládce, Kriste, slituj se nade mnou z veliké a hojné své milosti.“

Mne, který jsem se ztratil v horách hrozných přestupků, vyhledej, Boží Slovo, zavolej mne zpátky k sobě. Zlé návyky mojí mysli zažeň do dále, čímž mne umrtveného opět oživíš. K životu vrať mne, jenž úpím v neustávajícím pláči: „Vládce, Kriste, slituj se nade mnou z veliké a hojné své milosti.“

Dílo Theodorovo (hlas týž)

Počínající třetí týden postní, věrní, chvalme uctívanou Trojici. Opomíjme jiná potěšení, tělesné vášně *odetněme a nechejme uvadnout a uschlé opadat z duší našich*. Pak požneme kvítí svaté, věnce uvijeme Tomu, kdo je počátkem dnů. Abychom všichni, kteří věnce nosíme, opěvovali Krista jako vítěze.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.):

Uzdu Otcovu jsem vyplívl, když zdivočela mysl má. Žiji s myšlenkami hříšnými jako mezi dobyt看em, celý svůj život zhýrale jsem promrhal, já bídný. Zbaven jsem byl pokrmu posilujícího srdce, když v dočasném tomto žití ztučněl jsem hltáním slastí. Leč neuzavírej před mnou své lidumilné nitro, Otče dobrý. Otevři mi, přijmiž mne jako syna marnotratného a spasíš mne.

Opakuje se ještě jednou.

Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete a všelikou nemoc léčíte. Modlíme se k vám: „I nyní proste, aby od nástrah nepřítelů vysvobozeni byly duše naše.“ (*Mučedničen*)

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňatku nepoznavší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození tvému, Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

3. neděle velkopostní (křížová) večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 8.)

Pane, na kříži jsi dobrovolně rozprostřel ruce své! Klanět se tomu s dojatým srdcem učíš hodnými nás, kteří jsme osvíceni půstem a modlitbami, střídmostí a dobročinností, neboť jsi blahý a lidumil.

Pane, množství hříchů mých očisti dle množství slitování svých, Nejslitovnější, a učíš nás hodnými, abychom s duší čistou hleděli na kříž tvůj a líbali jej po celý nastávající týden zdrženlivosti, neboť jsi lidumil.

Dílo Theodorovo (hlas 3.)

Velikým zázrakem je popatřit na dřevo, na němž byl Kristus tělem dobrovolně ukřižován. Svět se mu klaní a osvícen jest. Ó, sílo Kříže! Když tě vidí démoni, jsou ožehnuti! Ukazuje se, že i pouhé tvé zobrazení je spaluje! Velebím tě, přečistě dřevo, uctívám tě, klaním se před tebou s bází, a oslavuji Boha, jenž mi skrze tebe daroval život nekonečný.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 8.):

Vzhlednout svými očima na nebe se neodvažuji, já bídny, kvůli zlým skutkům svým. Jako celník však sténaje, vzývám tebe: „Bože, očistiž mne hříšného, a od farizejského pokrytectví vysvobdiž mne jako jediný Milosrdný.“

Stíšek: K tobě pozvedám oči své, jenž v nebesích přebýváš. Tak jako oči služebníků na ruce svých pánů, jako oči služebnice na ruce své paní, tak i naše oči hledí k Hospodinu Bohu našemu, dokud se nad námi neslituje.

(Opakuje se předešlá stichira.)

Stíšek: Smiluj se nad námi Pane, smiluj se nad námi, neboť jsme příliš potupou nasyceni, naše duše je už dosyta naplněna posměšky sebejistých a ponížením od pyšných.

Mučedníci Páně, každé místo posvěcujete a všelikou nemoc léčíte. Modlíme se k vám: „I nyní proste, aby od nástrah nepřítelů vysvobozeny byly duše naše.“ *(Mučedničen)*

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebešťané opěvují tebe, Matko radostí obdařená, sňatku nepoznavší. I my slávu vzdáváme nevyzpytatelnému rození tvému, Bohorodice, pros, aby spaseny byly duše naše.

4. neděle velkopostní večer

Z triodu, dílo Josefovo

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 3.)

Velké dílo zdrženlivosti předvedme v tento čas, věrní, abychom veliké slávy dosáhli, jsouce Bohem velikým vysvobozeni od ohně propasti pekelné.

Doba postní se púlila, ukažme tedy zjevně, že jsme už začali se svatým životem. Vroucně se snažme, abychom dosáhli ctnostného zakončení života našeho a přijali tak rozkoš neuvádající.

Dílo Theodorovo (hlas 7.)

Polovinu posvátné cesty postní jsme překročili, utíkejme k budoucí radosti. Duši pomažme olejem dobročinnosti, abychom učinění byli hodnými poklonit se božskému utrpení Krista Boha našeho a uvítat strašné a svaté Vzkříšení.

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 7.)

Vinici zasadil, vinaře povolal; blízko je tedy Spasitel. Pojďte, postní bojovníci, a přijměte odměnu. Neboť bohatý je dárce a milostivý. Za trochu námahy obdržíme milost pro duše naše.

Jiná stichira (hlas 6.)

V lotrovské uvažování upadl Adam, oklamán svými myšlenkami, zranil duši svou. Nahý a o vše obraný, nyní bez pomoci leží. Ani kněz v časech před Zákonem nevěnuje se mu, ani levita podle Zákona nepohlédne na něho. Jedině ty se ho ujímáš, Bože, který jsi za námi přišel – nikoliv ze Samaritánů, ale z Bohorodice. Pane, sláva tobě!

Mučedníci tvoji, Pane, nezřekli se tebe ani nezavrhlí přikázání tvá. Na přímluvy jejich smiluj se nad námi. *(Mučedničen)*

Sláva... I nyní... (Bohorodičen; hlas 6.)

Jako archandělé opěvujme, věrní, nebeský palác, bránu vpravdě zapečetěnou. Raduj se, ty, díky níž nám vyrostl jako klas z panenské půdy Spasitel všech, Kristus, životodárce a Bůh. Skoliž rukou svou, Vládkyně přečistá, mučitele a bezbožné nepřátele naše, neboť tys naděje křesťanů.

5. neděle velkopostní večer

Z triodu

Stichiry na „Hospodine, k tobě volám“ (hlas 1.)

Zchudl jsi, bohatý Kriste, abys lidi obohatil nesmrtelností a dal jim, aby se zaskvěli jako světla. Proto obohacuj ctnostmi mne, který jsem zchudl kvůli slastem života. Připoj mne k chudákovi Lazarovi, vysvoboď mne, jehož bohatstvím jsou jen muka propasti pekelné, jež mne už očekává.

Spatnostmi jsem hrozně zbohatl, neboť slasti tělesné jsem si zamiloval. Rozkoší, které světský život skýtá, jsem si užíval, ohněm propasti byv ztročen. Pane, mysl má vyhladovělá již umdlévá. Jako nad opovrhovaným Lazarem, který bezvládně leží přede dveřmi svatých skutků, slituj se nade mnou, Vládce.

Další stichira (hlas týž)

Šestý týden ctihodného půstu horlivě začínáme. Přinesme před svátkem ratolestí chvalozpěv Pánu, jenž se běře ve slávě a s Božskou mocí do Jerusalema, aby zahubil smrt. Proto si zbožně připravme znamení vítězství, ratolesti ctností, abychom zpívali Stvořiteli všech: „Hosana!“

Dále 3 stichiry svatému z mineje.

Stichiry na stichovně (hlas 1.)

Podivuhodný je pro nás Spasitelův lidumilný způsob, jímž daroval pravé poznání těm, kteří po něm touží, když posoudil život Lazarův i boháčův a ukázal konec obou. Prchněme od nemilosrdnosti a nelidskosti bohatce, a horleme pro trpělivost a velkodušnost Lazara, abychom s ním v náruči Abrahmově hromově zapěli: „Soudce spravedlivý, Pane, sláva tobě!“

Opakuje se ještě jednou.

Na přímluvy všech svatých i Bohorodice, uděl nám pokoj svůj, Pane, a smiluj se nad námi jako jediný slitovný. (*Mučedničen*)

Sláva... I nyní... (Bohorodičen)

Nebeských řádů radosti, lidí na zemi mocná zastánkyně, přečistá Panno, zachraň nás, k tobě se utíkající, neboť v tebe jsme po Bohu naději svou složili.

Stichiry mučedníkům a zádušní

1. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1.: Mučedníků společné vítězství utopilo v řekách své krve celé běsovské zástupy. Odplaveno a uhašeno tím bylo všechno hanebné obětnictví. Modlářský klam byl zničen vaším trpělivým snášením muk. Nyní prostě Krista, svatí mučedníci, aby udělil duším našim pokoj a milost velikou.

Další stichiry mučedníkům

Na přímluvy všech svatých a Bohorodice, Pane, daruj nám svůj pokoj a smiluj se nad námi jako jediný slitovný.

Vyznáním Krista jste při soudu svém plivli na moc démonů a osvobodili lidi od klamu. Ač vám byly hlavy setnuty, vzýváte Boha: „Nechť je oběť životů našich příjemná před tebou, slitovný Pane, neboť tebe si zamilovavše, životem dočasným jsme pohrdli.“

Ó, jak dobrou výměnu jste učinili, svatí mučedníci! Neboť jste krev svou dali, a nebesa jste za to obdrželi; krátký čas jste trpěli a nyní se věčně radujete. Vskutku dobrý byl váš obchod! Vždyť opustili jste to, co pomíjí, abyste přijali nepomíjivé a nyní jásající s anděly, neustále opěváváte jednobytnou Trojici.

Na stichovně mučedničen (hlas týž)

Vychvalovaní mučedníci, zemi se nepodařilo vás skrýt, neboť vás přijalo nebe! Brána ráje se vám otevřela, abyste vstoupili dovnitř a požívali rozkoše stromu života. Prostě Krista, aby obdařil duše naše pokojem a milostí velikou.

Verš: Blahoslavení, jež vyvolil a přijal Pán.

Je snad nějaká slast pozemského života, jež by nebyla spojena s pláčem? Je snad nějaká světská sláva, jež by přetrvávala na zemi bez proměny? Všechno je to polní tráva zcela bezmocně usychající! Vše je to pouhý klamný sen! V jediném okamžiku toto vše pohltní smrt. Ty však, Kriste, ve světle tváře

své a v požívání rozkoše z krásy své upokoj ty, jež sis vyvolil, jako lidumil.

Verš: Duše jejich v blaženosti spočinou.

Žádný, kdo pochází z lidí, není bez hříchu, jedině ty, jediný Nesmrtelný. Pročež uveď služebníky své, jako Bůh slitovný, do světla ke sborům andělským, pro milosrdenství své přehlížeje nepravosti jejich a podáváje jim odpuštění.

2. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1.: Tělo své jste nabídli k ranám, snášeli jste hořká muka a násilnou smrt, všechvalní mučedníci. Zahanbili jste své učitele a uctívání idolů jste vskutku vyhladili, když jste Krista hlásali jako jediného Boha a Vládce. Nyní před Ním stojíte s andělskými zástupy, slavní nositelé korun vítězných.

Další stichiry mučedníkům

Pozemská potěšení jste si nezamilovali, mučedníci, připodobnili jste se blaženým nebešťanům a stali se spoluobčany andělů. Na jejich přímluvy smiluj se nad námi, Pane, a spasíš nás.

Díky svatým mučedníkům, kteří se za nás přimlouvají a Krista opěvují, zahrán byl všeliký klam a lidský rod skrze víru dochází spasení.

Sbory mučedníků se postavily na odpor učitelům, pravice: „My jsme vojsko mocností Krista Krále. I když nás podrobíte mučení a ohni, nezřekneme se moci Boží Trojice.“

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Veliké slávy jste dosáhli, svatí mučedníci, vírou svou. Netoliko jste totiž zvítězili nad nepřítelem utrpením svým, ale dokonce i po smrti vyháníte duchy zla a uzdravujete churavějící. Lékaři duší a těl, přimlouvejte se u Hospodina, aby se smiloval nad dušemi našimi.

Jako uvadá květ a jako pomíjí stín, tak se celý člověk hroutí. Leč až zahřmí hluk trouby a zem se roztřeše, všichni mrtví opět vstanou, aby se setkali s tebou, Kriste Bože. A tehdy

duchy všech, které jsi již odsud vzal, Vládce, uveď tam, kde přebývají svatí tví.

Běda mně, jak těžce bude duši mé, až se bude muset od těla odloučit! Běda mně, jak usedavě bude plakat, a nebude, kdo by se nad ní smíloval! K andělům bude oči pozvedat a marně je prosit; k lidem ruce vztahovat a nenajde nikoho, kdo by jí pomohl! Pročež, bratří milovaní, pochopme, jak krátký je život náš, a odebravším se odsud vyprosme u Krista pokoj a duším našim milost velikou.

3. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1: Chrabří mučedníci, pevně jste snášeli strádání. Bití, trhání těl a rozličná muka přetrpěvše, dospěli jste vskutku k blaženému dědictví, jehož jste se stali hodnými skrze bolesti své.

Další stichiry mučedníkům

Veliká je moc kříže tvého, Pane, neboť vztyčen je na zemi a působí ve světě. Z rybářů učinil apoštoly a z pohanů mučedníky. Kéž se přimlouvají za duše naše.

Veliká je moc mučedníků tvých, Kriste, vždyť ač ve hrobech leží, ducha zla vyhánějí. Vládu nepřítelů svrhli, když věřice v Trojici zápasili ve zbožnosti.

Proroci, apoštolé i mučedníci Kristovi, vy jste nás naučili opěvovat jednobytanou Trojici. Osvítivše národy oklamané ďáblem, učinili jste syny lidské účastníky slávy andělů.

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Mučedníky tvé, Pane, víra upevnila a naděje posílila. Láska ke kříži tvému spojila s tebou duše jejich. Mučící nástroje tím rozlámali a vítězné koruny obdrželi, takže s beztělesnými mocnostmi prosí za duše naše.

Zádušní

Ó, všechna marnosti lidská, jež nepřetrváš smrt! Neuchováš si bohatství a nevezmeš si do hrobu ani slávu svou! Přijde na tebe smrt a toto vše zničí. Pročež zvolmejme ke Kristu,

nesmrtelnému Králi: „Ty, jež byli vzati od nás, upokoj tam, kde přebývají všichni, kteří se u tebe radují.“

Lidé, proč si zbytečně chystáte trýzeň? Cesta, kterou kráčíme zde na zemi, je krátká, zdejší život je jako dým, jako pára se rozplývá. Není nic více než prach a popel, a záhy pomine. Pročež zvolejme ke Kristu, nesmrtelnému Králi: „Ty, jež byli vzati od nás, upokoj tam, kde přebývají všichni, kteří se u tebe radují.“

4. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1.: Krista lidumila jste napodobili utrpením svým, neboť jste tělesnost svou odevzdali ranám, hořkým mukám a tisícířým bolestem. Hleděli jste totiž stále vpřed ke svaté rozkoši ráje, na pokrm nevyčerpatelný a věčné blahoslavenství. To vše obdrževše, svatí trpitelé, přimlouvejte se za nás, kteří vás opěvují.

Další stichiry

Žertvy živoucí, celopaly duchovních jehňátek, mučedníci Páně, zabití oběti přinesené Bohu! Poznali jste Boha a Bůh znal vás, ovečky své, jež shromáždil jako Pastýř dobrý v ovčinci, kam se vlci nedostanou. Proste za nás, abychom uvedeni byli na stejnou pastvu s vámi při vodách pokoje.

Úctyhodná je smrt svatých tvých, Pane, – mečem nebo v ohni či zkroušeností duše prolévali krev svou, majíce naději v tobě, že přijmou odměnu za námahu svou. Vytrpěvše to vše, obdrželi od tebe, Spasiteli, milost velikou.

Majíce smělost před Spasitelem, svatí mučedníci, přimlouvejte se neustále za nás hříšné, kteří prosíme, aby sejmuta byla z nás prohřešení. Kéž darována bude duším našim milost veliká!

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Oslavován v památkách svatých tvých, Kriste Bože, a jsa od nich uprošen, sešli nám milost velikou.

Ty, jenž jsi přijal utrpení svatých mučedníků, přijmi i od nás toto pění, Lidumile, a daruj nám na přimluvy jejich milost velikou.

Zádušní

S duchy zemřelých spravedlivých svých, Spasiteli, upokoj duše všech služebníků svých. Popřáváje jim blaženého žití, jež u tebe jest, Lidumile.

5. hlas*Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«*

Mučedničen 1.: Plameny kruté bezbožnosti jste uhasili proudem krve své, trpitelé. Zbožnosti světlo jste ve světě rozžehli, mučedníci. Na prach jste spálili bohy, lživě tak nazývané, sežehli jste chrámy jejich, rozehnali jejich zápach. Ty, co žijí na zemi, jste ozářili světlem nejčistším, jímž jsme osvěcováni, a proto unikající tmě bezbožnosti, klaníme se Kristu, jenž dává světu milost velikou.

Další stichiry

Štítem víry se oděli, znamením kříže se posilnivše, svatí tvoji, Pane, vydali se statečně na snášení muk; tím zničili ďáblou pýchu a klam. Na jejich přímluvy jako nejmocnější Bůh sešli světu svému mír a duším našim milost velikou. (*Dvakrát*)

Přeslavní mučedníci, nedbali jste o nic pozemského a statečně se odhodlali podstoupit utrpení. Nezmýlili jste se v blažené naději, a stali se tak dědici nebeského království. Majíce smělost před lidumilným Bohem, vyproste světu utišení a našim duším milost velikou.

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Proste za nás, svatí mučedníci, abychom vysvobozeni byli od nepravostí našich, neboť vám je dána blahodať přimlouvav se za nás.

Pro neukojitelnou lásku duší svých, svatí mučedníci, nezřekli jste se Krista. Snášením rozličných krutých ran při mučení jste porazili pýchu tyranů. Víru neotřesitelnou a bezúhonnou jste zachovali, pročež jste byli přijati na nebesích. Tím jste obdrželi smělost před Kristem a vyprošujete světu dar pokoje a duším našim milost velikou.

Za zesnulé

Rozpomněl jsem se na slova proroka: „Jsem hlína a popel,“ když do hrobu jsem pohlédl a spatřil jen kosti holé. I pravil jsem tedy: „Co zbylo z krále či vojáka, kde je boháč a kde žebrák, co je spravedlivec a co hříšník? Leč upokoj se spravedlivými, Hospodine, služebníky své jako lidumil.“

6. hlas*Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«*

Mučedničen 1.: Stezkou Kristova utrpení vydalo se celé mučednické shromáždění. V moci a síle se dobralo k mnohým hrđinským skutkům a hlásalo Pána jako Boha před bezbožnými tyrany a nespravedlivými králi. Veliká muka přetrpěli mučedníci v očekávání, že na nebesích obdrží uznání. Nyní došli oslavení a radují se s veškerými sbory beztělesných mocností, stojíce před Hospodinem.

Další stichiry mučedníkům

Mučedníci tví se tě nezřekli, Pane, ani neodstoupili od příkázání tvých. Na jejich přímluvy, smiluj se nad námi. (*Dva-krát*)

Trpitelé, mučedníci, občané nebes! Na zemi jste snášeli trýznění a přetrpěli hrozná mučení. Na jejich přímluvy a prosby, Pane, všechny nás ochraňuj.

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Trpíce pro tebe, Kriste, těžká muka snášeli tvoji mučedníci, aby na nebesích přijali koruny dokonalosti. Nechť prosí za duše naše.

Kříž tvůj, Pane, stal se mučedníkům zbraní nepřemožitelnou. Neboť spatřivše blížící se smrt, předviděli budoucí život a byli posíleni doufáním v tebe. Na jejich přímluvy smiluj se nad námi.

Za zesnulé

Počátkem a základem stal se mi stvořitelský příkaz tvůj. Rozhodl ses totiž sestavit mne, bytost živou, z přirozenosti neviditelné i viditelné. Vytvořil jsi tedy tělo ze země a vložil do mě duši Božským a životodárným svým vdechnutím. Pročež Spasi-

teli, upokoj služebníky své v zemi živých a v příbytcích pro spravedlivé.

7. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1: Tmu bezbožnosti mučedníci zaplašili, když ukázali všem lidem světlo poznání Boha.

Další stichiry mučedníkům

Nezahanbuj mne, Spasiteli, až přijdeš soudit celý svět. Víím, že páchám skutky ostudné.

Sláva tobě, Kriste Bože, apoštolů chloubu a radosti mučedníků, kteří zvěstují jednobytnou Trojici.

Svatí mučedníci, kteří jste vítězně trpěli a byli korunováni, proste Pána, aby spaseny byly duše naše.

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Nedbali jste o nic pozemského, svatí mučedníci, a na soudech jste odvážně hlásali Krista, od něhož jste obdrželi odměnu za svá muka. Pročež se k vám utíkáme s prosbou: „Vy, kteří máte smělost před Ním, uproste Ho jako Boha všemocného, aby spasil duše naše.“

Všechvalní mučedníci, duchovní jehňátka, živoucí celopaly, žertvy příjemné vůně stoupající k Bohu! Zemi se nepodařilo vás skrýt, neboť vás přijalo nebe a stali jste se spoluúčastníky andělů. Vás i je prosíme: „Přimlouvejte se všichni u Spasitele a Boha našeho, aby uklidnil svět a spasil duše naše.“

Za zesnulé

Dle obrazu a podoby své, Hospodine, jsi na počátku stvořil člověka a v ráj si ho postavil, aby vládl nad stvořením tvým. Závistí ďáblou pak oklamán byl, jedl zakázaný pokrm a stal se tím přestupníkem příkázání tvých. Pročež jsi ho odsoudil, Hospodine, aby se navracel zpět do země, ze které byl vzat, a vyprošoval si pokoj.

Upokoj, Spasiteli náš, Životodárce, bratry naše, které jsi již přemístil z této dočasnosti. Vždyť vzývali tebe: „Pane, sláva tobě!“

8. hlas

Stichiry na »Hospodine, k tobě volám...«

Mučedničen 1.: Mučedníci Hospodinovi, každé místo posvěcujete a všelikou nemoc léčíte. Modlíme se k vám: „I nyní prosťte, aby z léček nepřítelů vysvobozeny byly duše naše.“

Další stichiry

Mučedníci tví, Pane, pro život budoucí zapomněli na svůj život tělesný, opovrhovali mučením, a stali se tak dědici tvými a radují se s anděly. Na jejich přímluvy daruj lidu svému milost velikou.

Je snad nějaká ctnost, či je snad nějaká chlouba, jichž by se nedostávalo svatým mučedníkům? Vždyť pod meč sklonili šíje své pro tebe, jenž jsi sklonil nebesa a sestoupil. Prolili krev svou pro tebe, jenž ses cele vydal a umenšil, podobu služebníka přijav. Pokořili se až k smrti, zchudnutí tvé napodobující. Dle hojné slitovnosti své, Bože, na jejich přímluvy smiluj se nad námi.

Až usedneš ve slávě své jako Král všech na trůn soudu, Kriste, kolem s bázní stanou svatí tvoji andělé a předstoupí před tebe každá bytost lidská, aby byla souzena. Tehdy na přímluvy Matky své, Pane, vysvoboď ode všech muk ty, kteří zemřeli s vírou.

Stichiry na stichovně (hlas týž)

Mučedníci Páně, přimlouvejte se za nás u Boha našeho. „Vyprošujte duším našim hojnost slitování a očištění od mnohých hříchů,“ o to vás prosíme.

Za zesnulé

Pláči a nařikám, když myslím na smrt a vidím, jak k obrazu Božímu stvořená krása naše leží ve hrobech jako nepěkná, připravená o slávu a ztrácející svou podobu. Ó, jak divná je to věc? Jaké tajemství stalo se s námi? Jak podlehli jsme zhoubě? Jak to, že jsme připoutáni ke smrti? Zajisté, jakož psáno jest, děje se tak na pokyn Boha, jenž odebravším se odsud uděluje odpočinutí.

Smrt tvá, Pane, stala se nám prostřednicí nesmrtelnosti. Kdybys nebyl do hrobu položen, nebyl by se nám otevřel ráj. Proto upokoj ty, kteří se odsud odebrali, jako lidumil.

Poučení o zádušních obřadech. Zemře-li někdo ve dnech uprostřed velkopostního týdne, nekoná se zádušní bohoslužba třetího dne po smrti až do pátku, kdy se teprve za něho vykoná panychida (večer). A v sobotu se za něho slouží liturgie. A v příští sobotu se koná zádušní bohoslužba místo dne devátého. Zádušní obřady čtyřicátého dne po zesnutí se však konají přesně toho dne, na který připadnou, ať už je jakýkoliv.

Modlitba na začátku Velkého postu

Vkládá se obvykle na konec večerní bohoslužby v neděli syropustní. Po modlitbě svatého Efrema Syrského poklekne kněz na ambonu před královskými dveřmi.

Kněz: K Hospodinu modleme se!

Odp.: Hospodi, pomiluj.

Kněz: Pane Ježíši Kriste, Bože náš! Ty jsi naděje všech končin země i těch, kteří jsou daleko na moři. Ustanovil jsi nám svaté postní dny, když jsi prostřednictvím zákona a ústy proroků naznačil příklady pokání. Poté ses sám, když se naplnil čas, zjevil na zemi, a tento zákon jsi naplnil a posvětil, když ses postil čtyřicet dnů a čtyřicet nocí. Pane slitovný a milosrdný, popřej i nám, abychom všichni setrvali v dokonalém pokání, v upřímné pokoře bez přetvářky, v horlivých modlitbách, v lačnosti i žízni po tobě, abychom častěji skláněli kolena se zkroušeným srdcem, a tak dokončili bez poklesků a v čistém svědomí běh těchto postních dnů. Posilni nás, abychom zachovali neporušenou víru a stali se vítězi nad hříchem. Přiděl našemu životu anděla pokoje, který by řídil naše kroky, abychom odolali dotírání nepřítelů a nedošli úrazu, a abychom za všech okolností konali dobré skutky. Posilni nás svou silou k duchovnímu zápasu v postu, ke zdrženlivosti vůči vášním, k očištění duše i těla, aby-

chom byli hodni přijímat přečisté tvé Tělo a drahocennou Krev tak, aby nám toto přijímání nepřineslo odsouzení. Neboť ty jsi Bůh smilování a milosrdenství a lidumilnosti, jenž chce, aby všichni lidé byli spaseni, a tobě vzdáváme chválu s bezpočátečním Otcem tvým a s přesvatým a oživujícím Duchem tvým, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Odpověď: Amen.

Potom obvykle následuje ukončení večerní, promluva a vzájemná prosba o odpuštění.

www.pravoslavi.cz/download

Večerní velkopostní bohoslužba – změny v postupu služby
večerní bohoslužby v neděli večer ve Velkém půstu
s připojeným výběrem z triodu postního
Vydání 3. (v. 3.1)
Jihlava 2012—2023